

До спеціалізованої вченої ради
ДФ 41.884.045 у Одеському
державному університеті
внутрішніх справ (65014, м. Одеса,
вул. Успенська, 1)

РЕЦЕНЗІЯ

***кандидата юридичних наук Бикова Ігоря Олеговича
на дисертацію Слаблюка Нікіти Сергійовича на тему
«Адміністративно-правовий статус та особливості трансформації
діяльності Державної податкової служби України», подану на здобуття
наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право»***

Економічна трансформація та зміцнення української держави, ствердження власного шляху розвитку в умовах перманентних інтеграційних процесів нерозривно пов'язані з реформуванням і вдосконаленням системи податкових органів. Нині питання щодо реалізації завдань Державної податкової служби України дуже гостро стоїть у контексті здійснення євроінтеграційних процесів, а також у рамках динаміки економічного фактора, соціальних і політичних особливостей. Реформація податкової політики та системи податкових органів має покращити становище нашої держави на міжнародній арені, поліпшити податкову систему, надавши їй стимулюючу роль у системі соціально-економічного розвитку. Тому нині актуалізуються питання які пов'язані із дослідженням адміністративно-правового статусу Державної податкової служби України та її окремих елементів, адже трансформація діяльності цього органу центральної виконавчої влади є запорукою формування податкової системи нового типу.

Актуальність обраної Н.Слаблюком теми дослідження пов'язана з активною реалізацією намірів довгострокової економічної стратегії розвитку держави, спрямованої на трансформацію у високорозвинену країну

європейського типу, вибір Україною курсу на вступ до Європейського Союзу, а також орієнтацію на економічне зростання, що в сукупності вимагає вдосконалення управлінської діяльності держави у процесі справляння податків.

Дисертаційне дослідження виконане відповідно до комплексної теми наукових досліджень Одеського державного університету внутрішніх справ «Пріоритетні напрямки розвитку реформування правоохоронних органів в умовах розгортання демократичних процесів у державі» (реєстраційний номер 0116U006773) і наукової теми кафедри та адміністративного права та процесу («Забезпечення прав, свобод і інтересів людини в сучасних умовах адміністративно-правовими засобами», реєстраційний номер 0121U109272), що додатково вказує на значимість результатів цього дослідження.

Мета дисертаційної роботи Н.Слаблюка полягає в тому, щоб на підставі ретроспективного підходу, дослідити сутність адміністративно-правового статусу та особливостей трансформації Державної податкової служби України, запропонувавши нову сучасну модель цього центрального державного органу.

Автором визначено низку завдань, які необхідні для досягнення поставленої мети, правильно визначено об'єкт та предмет дослідження.

Заслуговує на увагу і обрана автором методологія дослідження, а також велика кількість застосованих методів, зокрема сукупності філософських, загальнонаукових і спеціально-юридичних методів, які використовуються в адміністративно-правових дослідженнях. В основі методологічної конструкції дисертаційної роботи лежить системний аналіз, діалектичний метод, логіко-системний метод, формально-догматичний метод, формально-логічний метод, структурно-функціональний метод та інші.

До найбільш вагомих здобутків автора, на нашу думку, можна віднести такі:

– удосконалено наукові розробки щодо визначення системи принципів у діяльності Державної податкової служби України;

- удосконалено наукові положення стосовно функціонального призначення Державної податкової служби України;

набули подальшого розвитку:

- наукові підходи до визначення місця й ролі Державної податкової служби України в системі державних органів; зокрема, встановлено, що Державна податкова служба України є окремим державним органом, який наділений спеціальним статусом;

- теоретичні підходи щодо розмежування таких понять, як «методи діяльності Державної податкової служби України» та «методи контролю Державної податкової служби України»; зокрема, визначено, що термін «методи діяльності Державної податкової служби України» є значно ширшим за поняття «методи контролю Державної податкової служби України», оскільки охоплює додатково методи нагляду, методи переконання, методи компромісу;

- пропозиції щодо втілення в діяльності Державної податкової служби України передового міжнародного досвіду.

Автором дотримано вимоги академічної доброчесності, а використання ідей, текстів, висновків, результатів інших авторів оформлені належним чином з посиланням на відповідне джерело.

Робота автора має і велике практичне значення, а одержані результати становлять науково-теоретичний і практичний інтерес та можуть бути використані в таких напрямках:

- науково-дослідній сфері – як основа для подальших наукових досліджень проблемних питань адміністративно-правового статусу Державної податкової служби України;

- правотворчості – для підготовки пропозицій щодо вдосконалення законодавства, яким урегульовано питання адміністративно-правового статусу Державної податкової служби України;

- правозастосовній діяльності – з метою вдосконалення питання адміністративно-правового статусу Державної податкової служби України;

– навчальному процесі – під час викладання студентам закладів вищої освіти дисциплін «Адміністративне право», «Податкове право», «Митне право», у підготовці підрозділів підручників і навчальних посібників із відповідного навчального курсу, а також статей та наукових повідомлень.

На основі вищезазначеного, можна зробити висновок, що сформульовані у дисертації наукові положення, висновки та рекомендації мають належний рівень обґрунтованості та достовірності.

Результати дослідження Н.Слаблюка є належним чином апробовані, зокрема основні положення роботи знайшли відображення у 9 наукових статтях, з яких 5 – опубліковані у вітчизняних виданнях, що визнані як фахові з юридичних наук, 1 – у міжнародному виданні, а також у 3 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Проте, окремі положення дисертації є потребують додаткового обґрунтування, у зв'язку з чим можливо сформулювати наступні зауваження.

1. Автором виокремлено заходи, спрямовані на встановлення доброзичливих відносин податкових органів із платниками податків та підвищення рівня довіри, зокрема: а) проведення індивідуальних податкових консультацій (усних і письмових, електронними засобами, у телефонному режимі, під час особистого прийому); б) публічне роз'яснення норм податкового законодавства; в) зустрічі з міжнародними партнерами задля вирішення питань гармонізації внутрішнього податкового законодавства; г) організацію конкурсів та інших стимулюючих і заохочувальних заходів тощо.

Робота би виграла, якби в контексті цього положення було проведено статистичне дослідження дієвості таких заходів, виділення найбільш результативних.

2. Автором виділено низку принципів діяльності Державної податкової служби України, однак доцільно було би більш детально розкрити їх роль та значення у діяльності досліджуваного органу.

Зазначені зауваження мають рекомендаційний характер і не знижують загальної позитивної оцінки даного дисертаційного дослідження.

Робота Н.Слаблюка є завершеним, повним дослідженням, яке виконане на високому науковому рівні.

Дисертаційне дослідження Слаблюка Нікити Сергійовича на тему «Адміністративно-правовий статус та особливості трансформації діяльності Державної податкової служби України» відповідає вимогам Тимчасового порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 4, а її автор заслуговує на присудження йому ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право».

Рецензент:

**кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник
науково-дослідної лабораторії
з проблемних питань
кримінального аналізу
Одеського державного університету
внутрішніх справ**

Ігор БИКОВ